

PRENUMERATA WYNOŚI:

w Kaliszu miesięcznie 2 zł.
Z odnośnikiem do domu 2 zł. 50 gr.
Na prowincji z przesyłką
pocztową 3 zł.
Zagranicą 5 zł.
Cena pojed. egzemplarza 10 gr.

GAZETA KALISKA

Pismo codzienne, polityczne, społeczne i ekonomiczne.

CENA OGŁOSZEŃ:

Za 1 wiersz millim. lub jego miejsce na
str. 1, 2, 3, gr. 10.
Nekrologi gr. 10. zwyczajnie gr. 5
ADRES REDAKCJI I ADMINISTRACJI,
Kalisz, Al. Józefiny 1. Tel. № 91.
Otwarta od 9 do 7 po poł.

№ 191 (7821)

Piątek, dnia 22 Sierpnia 1924 r

Rok XXXII

WĘGIEL Górnośląski

z kopalni:

Max	Marie
Hramsta	Böer
Georg	Brade
Oheim	Heinrichsglück
Fanny	Neuglückauf
Hoym	Prinzen
Fürsten	Heinrichsfreude
Emanuelssegen	

po cenach kopalnianych na weksle 3 miesięczne.

PORTLAND CEMENT

z pieców rotacyjnych
fabryki

„RUDNIKI“ po cenach
fabrycznych
na weksle 1½—2 miesięczne.

KOKS ZABRZECKI

Z „EMMA“ i „WOLFGANG“
po cenach hutniczych
na weksle 3 miesięczne.

WAPNO CZĘSTOCHOWSKIE

„Rudniki”

na weksle 3 miesięczne.

SUPERFOSFAT

od 14
do 22
proc.

po cenach fabrycznych
na weksle 3 miesięczne

— poleca —

KALISKA SPÓŁKA OPAŁOWA

KAZIMIERZOWSKA 1. :: TEL. 92.

Wszystkie Urzędy Pocztowe w Państwie przyjmują wkłady i wydają Książeczki oszczędnościowe Pocztowej Kasy Oszczędności.

Wkłady oprocentowane w stosunku 9% (dziewięć złotych od sta rocznie).

Właściciel książeczki może w każdym Urzędzie Pocztowym podnieść bezzwłocznie sumy do 50 złotych dziennie.

Wyższe sumy podnosić można w Urzędach Pocztowych po przesłaniu do P.K.O. w Warszawie, Jasna 9, wypowiedzenia ze wskazaniem Urzędu pocztowego, który wypłatę ma uskutecznić.

Kasy P. K. O. w Warszawie wypłacają bezzwłocznie sumy bez ograniczenia ich wysokości. Właściciel książeczki żadnych podatków z tytułu posiadanych oszczędności lub pobieranych procentów nie płaci.

Korespondencja z P. K. O. wolna jest od opłat pocztowych.

1580 **Najniższy wkład na książeczkę oszczędności wynosi 1 złoty.**

CZY WIECIE?

że fabrykaty marki „LUBA”

PROSZKI na BUDYŃ różnych smaków.

PROSZKI na SOS waniljowy i do PIECZYWA (drożdżowy),

CUKIER WANILJOWY i CYTRYNOWY,

LUBOMIN, najdelikatniejsza mączka kukurydzowa do wyrobu różnych legumin, sosów, zup owocowych, jak też pożywienie dla niemowląt

przewyższają swoją dobrocią wszelkie zagraniczne?

Kto nie próbował, niech natychmiast wypróbuje. Powyższe artykuły są do nabycia u naszego przedstawiciela **N. Beatusa w Kaliszu** i w firmie **Polwinkol Tow. Akc.** ul. Grodzka, jak i innych składów kolonialnych i aptecznych.

Lubońska Fabryka Drożdży dawn. G. Sinner Tow. Akcyjne LUBOŃ — POZNAŃ.

DENTYSTA

Wolpe = Lampert

GŁÓWNY RYNEK № 17

dom Salamonowicza) przyjmuje od 10 rano
do 7-ej wiecz. 8b4

Wyniki konferencji londyńskiej.

Europa przyzwyczaiła się w ciągu ostatnich dziesięciu lat tak dalece do wielkich wypadków dziejowych, że konferencja w Londynie nie wywierała takiego wrażenia, jakiego powinna wywierać, jako objaw niezwykle doniosły. Dziesięć ciocię, otwarte szeregiem wypowiedzeń wojennych, zakończyło się wielką—manifestacją pokojową. Oby tylko skutki były trwałe i nie zmieniły się dla świata w gorzki zawód. W każdym razie pacyfikacja Europy dostała się na tory, wśród obecnych warunków możliwie do bre.

Niemcy, którzy już na podstawie planu Dawesa uzyskali ogromne korzyści, że wymieniły tylko pożyczkę międzynarodową w sumie 800 milionów marek złotych i dwuletnie moratorium, obawiali się początkowo, że zostaną wezwani do Londynu tylko dla wysłuchania „dyktatu”. Podnieśli też olbrzymi alarm na cały świat, że Londyn nie może być swojego rodzaju Wersalem. Tymczasem delegaci Niemiec brali udział w konferencji na prawach równości obok aliantów i dzięki nie tyle własnej zręczności, ile ugodowości Francji, tudzież poparcia ze strony Ameryki i Anglii, uzyskali zwycięstwo, o których może w Berlinie silnie powątpiewali

Nie ogłoszono jeszcze oficjalnie choćby najważniejszych punktów protokołu konferencji londyńskiej, jednakże już dzisiaj wiadome są najcenniejsze zdobycze Niemców, będące zarazem wielkimi ustępstwami Francji. A więc osiągnęli przede wszystkim natychmiastową ewakuację gospodarczą. Dalej uzyskali usunięcie francusko belgijskiego zarządu kolejowego. Pozostał wprawdzie jednoroczny termin militarnej ewakuacji zagłębia Ruhry, nastąpi jednakże niezwłoczna ewakuacja militarna całego szeregu miejscowości i kurytarzy („Flaschenhälse” w południowo zachodnich Niemczech, tudzież portów i kolejowych punktów węzłowych, jak Dortmund, Mannheim, Karlsruhe, Wesel, Emmerich i Offenburg.

Tak zwane sankcje, które były jedynym środkiem do trzymania Niemców w korbach i poskramiania sabotażów, zostały ujęte w takie normy traktatowe, że Berlin może tu mówić o pełnym sukcesie. W sprawach sankcji zastąpiła konferencja londyńska tak rozległą procedurę rozjemczą, że nie może ona zachęcać zbytnio do zabiegów sankcyjnych. Wreszcie uzyskanie ogólnej amnestji należy zaliczyć do ważnych zdobyczy niemieckich.

Oceniając te sukcesy — pisze „Berliner Tageblatt” w artykule wstępnym: „Na ogół konferencja londyńska przyniosła Niemcom sukcesy niemałego znaczenia”. Autor artykułu czyni prawnego co do sankcji militarnych, ale zastrzeżenia te uczynione zostały dla zasady frontowania i pokrycia radosnego uczucia. To też była zbyt uczynna apostrofa Mac Donalda do Niemców na końcowym posiedzeniu — apostrofa, stwierdzająca, jakoby społeczeństwo niemieckie nie miało powodu do zbytniego zadowolenia z rezultatów konferencji. „Berliner Tageblatt” zadał kłam tej apostrofie Mac Donalda, a podobnie uczyniła „N. Fr. Presse”.

Egzaminy wstępne

do 8-mio kl. Gimnazjum Żeńskiego z prawami szkół państwowych i Rozwojowego Męskiego Związku Zawodowego Nauczycielstwa Polskich Szkół Średnich odbywać się będą w dniach 29 i 30 sierpnia.

Zapisy przyjmuje Kancelarja Gimnazjów, ul. Kościuszki Nr. 17, III piętro, codziennie prócz niedziel i świąt od godziny 10 do 12 w południe i od 4 do 5 po południu.

Przy zapisie wymagane są: 1) świadectwa szkolne, o ile kandydat (ka) uczęszczał(a) już gdzie do szkoły, 2) metryka, 3) świadectwo szczepienia ospy, 4) 10 złotych za egzamin i zapis.

Dyrektor

1552

M. Makarewicz.

A jeżeli Mac Donald na pewnym posiedzeniu konferencji podniósł, że Herriot okazał wielką ugodowość, to „Berliner Tageblatt” wyraźnie oświadcza: „Należy przyznać, że Herriot delegatom niemieckim w ostatniej chwili ułatwił podpisanie protokołu nowymi ustępstwami, jak ewakuacja dortmundzkiego okręgu. — Również tak zwane okęgi sankcyjne Düsseldorf, Duisburg i Essen (nie port. U. R.) mają być ewakuowane równocześnie z zagłębem Rühr”.
 Tak wyrażają się Niemcy o swoich zdobyciach londyńskich. Nie mamy jeszcze głosów francuskich. Dla Francji ważną jest sprawa odškodowań wojennych w gotówce i świadczeń rzeczowych ze strony Niemiec. Są one zabezpieczone, jednakże na wypadek złej woli Berlina, musi Francja czekać na wyrok sądów rozjemczych rozmaitego rodzaju. Wprawdzie Mac Donald zachwalał system rozjemczy, wprowadzony przez konferencję londyńską, ale przeciwko systemowi temu podnoszą się poważne wątpliwości oparte na dotychczasowych doświadczeniach.

Kwestja zabezpieczenia Francji przed odwiecznym niemieckim, tudzież kwestja długów między wojennymi, donioslejsze może dla Francji od odszkodowań, pozostały w zawieszaniu. Herriot uzyskał pewne mgliste przyrzeczenia na przyszłość. Ale czekajmy na to, co powie Herriot we czwartek w parlamencie francuskim.

Wracając do mowy Mac Donalda, należy podnieść słuszość jego uwagi, że jest to dopiero początek. Zakończyło się wojenne dziesięciolecie, aby rozpoczęło się stulecie pokoju.

TELEGRAMY.

Pożegnanie wojewody Rembowskiego

ŁÓDŹ, 21.8. Na skutek opublikowanego w dniu 18 bm. postanowienia p. Prezydenta Rzeczypospolitej, na mocy którego, dotychczasowy wojewoda łódzki p. Rembowski przeniesiony został na stanowisko wojewody białostockiego odbyło się w gmachu województwa pożegnanie p. wojewody Rembowskiego.

Ze względu na konieczny pośpiech w objęciu urzędowania w Białymstoku przez p. wojewodę Rembowskiego, pożegnanie odbyło się w ścisłym gronie urzędników województwa i przedstawicieli władz miejscowych.

O godzinie 11 p. wojewoda Rembowski w sali posiedzeń województwa pożegnał wyższych urzędników, dziękując im w serdecznych słowach za owocną współpracę w czasie swego urzędowania. W imieniu zebranych p. wojewoda Łyszkowski pożegnał p. wojewodę. Pożegnanie miało charakter niezwykle serdeczny.

Następnie odbyło się protokolarne przejęcie czynności przez p. wojewodę Łyszkowskiego, który przerwał swój urlop wypoczynkowy i do czasu objęcia urzędowania przez nowomianowanego wojewodę łódzkiego dra Garapicha pełnić będzie obowiązki wojewody.

O godzinie 2 po południu p. wojewoda Rembowski udał się do okręgowej komendy policji państwowej, gdzie żegnany był przez zgromadzonych wyższych funkcjonariuszy policji.

Dzisiaj p. wojewoda odjeżdża do Białego Stoku dla przejęcia tamtejszego województwa. Rodzina p. wojewody pozostaje narazie w Łodzi. Jak się dowiadujemy, p. wojewoda Rembowski, po objęciu urzędowania w Białymstoku, powróci, na kilka dni do Łodzi, by pożegnać się z przedstawicielami miejscowego społeczeństwa, czego z powodu konieczności natychmiastowego wyjazdu do Białegostoku obecnie uczynić nie mógł.

Banda dywersyjna na terytorjum polskim

WILNO, 21.8. Banda rozbójnicza, która przekroczyła granicę w celu dokonania napadu na miasteczko Rakowiec i Wolinę, znajduje się wciąż jeszcze na terytorjum polskim. Władze polskie podjęły kroki celem otoczenia bandy i wyłapania jej członków.

Listy Tow. Kredytow. Ziemskiego zagranicą

WARSZAWA, 21.8. W dniu wczorajszym premier Grabski w charakterze ministra skarbu przyjął przedstawicieli Towarzystwa kredytowego ziemskiego, którzy powiadomili go o wyniku ich starań, poczynionych zagranicą w sprawie umieszczenia na zagranicznych rynkach pieniężnych nowych dolarowych listów zastawnych Towarzystwa.

Sprawozdanie brzmi niestety niepomyślnie. Rokowania, które początkowo dobrze się rozwijały, zakończyły się ostatecznie niczem z chwilą

kiędy zagranicę doszła wiadomość o szczegółach demagogicznego wniosku „Wyzwolenia” w sprawie reformy rolnej. Kapitałisci zagraniczni oświadczyli że wobec takich tendencji, ujawniających się w Polsce, rynek zagraniczny nie jest w stanie interesować się ziemskimi listami zastawnymi.

Bandyci porwali obywatela polskiego

WILNO, 21.8. W pasie nadgranicznym postrzelili sowieccy żołnierze bez żadnego powodu mieszkańca miasteczka Rubieżewicze Stanisławskiego, który szedł wraz z policjantem po nad granicą sowiecką. Stanisłowski padł ciężko ranny od kul bolszewickich. Wtedy bolszewicy przekroczyli granicę, porwali rannego i unieśli z sobą. Policjantowi udało się zbiedz przed zło czyncami. Zarządzony pościg nie dał wyniku.

Kontrola przedsiębiorstw handlowych i przemysłowych

WARSZAWA, 21.8. Z dniem 20 bm. upłynął termin uskutecznienia drugiej raty dopłaty do nabytych na r. 1924 świadectw przemysłowych i kart rejestracyjnych. Ministerstwo skarbu komunikuje, że termin ten bezwarunkowo nie będzie odroczony, po jego upływie zaś przyślą bezzwłocznie władze podatkowe na całym obszarze Państwa do ścisłej kontroli przedsiębiorstw handlowych i przemysłowych oraz za jej przemysłowych.

Przeciwno winnym nieuskuźnienia dopłaty będą wdrożone kroki egzekucyjne, a przy ściąganiu przymusowem zaległości — niezależnie od kosztów egzekucyjnych — pobiera się będzie 2 procent miesięcznie odsetków za zwłokę, z podwyższeniem przypadającej do uiszczenia kwoty o pół proc. za każdy dzień zwłoki.

Dalszy wzrost cen żyta jest nieunikniony

WARSZAWA, 21.8. Z kół dobrze poinformowanych dowiadujemy się, iż ewentualnie zmniejszenie wywozu żyta zagranicę drogą podwyższenia opłat wywozowych nie zahamuje dalszej zwyczajki jego cen, albowiem wewnętrzna cena żyta, przyjąwszy pod uwagę koszt przetransportowania, przekroczyła już parytet światowy, za kwintal bowiem żyta płać po 18 zł. Jedyną więc drogą dla zaradzenia obecnej sytuacji na rynku zbożowym widzą czynnik kompetentni w obniżeniu cła przywozowego od żyta. Dopiero ukazanie się żyta zagranicznego zahamuje dalszy wzrost cen tego artykułu na rynkach krajowych.

Uprawnianie posiadania ziemi z parcelacji

WARSZAWA, 21. Rozdzielane ziemie na mocy ustawy o parcelacji dotychczas nie należały żadnym prawnym aktem do właścicieli, użytkujących tę grunta. Byli oni jedynie użytkownikami parcelowanej ziemi. Obecnie Min. Reform Rolnych przygotował akty referalne dla nadawania prawa własności na grunta państwowe, rozparcelowane obywatelom. Zarządzenia w tej sprawie są już opracowane i zostaną w najbliższej przyszłości wydane wszystkim pod władnym urzędem ziemskim dla wykonania.

Wyjazd nowej partji emigrantów do Palestyny

WARSZAWA, 21. Ubiegłej niedzieli opuściła Warszawę nowa z kolei grupa żydów, udającą się drogą przez Rumunię do Palestyny. Grupa ta liczyła z sobą 200 osób. Przeważnie byli to robotnicy wraz z rodzinami. Jako charakterystyczne należy podkreślić, że w grupie tej znajdował się działacz Poali Sjon niejaki Rafalkes, udający się do Palestyny w sprawach partyjnych.

Uwłaszczenie ziemi na Kresach

WARSZAWA, 21. Minist. Reform Rolnych poleciło już wszystkim okręgowym urzędem ziemskim na tychmiastowe przystąpienie do uwłaszczenia byłych czynszowników, dzierżawców i t. zw. „wolnych ludzi”. Zarządzenie to stoi ściśle w związku z wykonaniem uchwały sejmowej o uwłaszczeniu dzierżawców na Kresach, według której ziemia, na której siedzieli wspomniani czynszownicy, dzierżawcy oraz „wolni ludzie”, przejdą na ich prywatną własność za pewnym ustalonym odszkodowaniem.

Napady chłopów na komunistów w sowietach

WARSZAWA, 21. W guberniach południowej Rosji mnożą się w zaskakujący sposób napady na organizacje komunistów, urzędy i kierowników komunistycznej partji w Rosji. Napady te organizowane są przez chłopów, którzy bandami podsuwają się pod miasto i miasteczka, opanowują je i mordują komunistów. W ubiegłym tygodniu w kilku miejscowościach carskiej gubernji dokonany został napad na robotników komunistów, wracających z podróży inspekcyjnej po gminnych komunistycznych jacejkach. Zabit został członek gubernialnej organizacji kom. par

tji Suchow oraz szofer. Ciężko ranny został przez wodniczącego komisji Rozin i jego sekretarza. Równocześnie z Symferopola wysłano oddziały kawaleryjskie do wsi Nowo Michajłowo, gdzie chłopcy aresztowali członków komitetu kom. jako zakładników zmuszając w ten sposób rząd sowiecki do nadesłania zapasów żywności.

Z rynku zbożowego

WARSZAWA, 21. Na rynku towarowym zbożowym tendencja na żyto utrzymała się nadal mocna. Ceny sięgają 17 zł. stacja załadowawcza, a 18,40 zł. za 1 kwintal franco Warszawa. Podaż żyta średnia. Wczoraj rzucono pszenicy nieco więcej na rynek. Ceny kształtowały się 27, 28 zł. za 100 kg. stacja załadowawcza. Transakcje czynione owsem nie wykazują zmiany. Ogólnie odczuwa się brak dowozu. Jest to tym bardziej charakterystyczne, że młyny zakupiły znaczne ilości zboża jednak producenci wstrzymują się od dostawy.

Kto się najwięcej przyczynił do odrodzenia Polski.

Dziesięć lat minęło od chwili wybuchu wielkiej wojny. Przeżyliśmy bardzo wiele, postarzelśmy się znacznie, lata liczą się podwójnie. I nauczyliśmy się bardzo wiele, bo historia jest mistrzynią życia, a podczas szybkich i wielkich wydarzeń wojennych, przemawia ona gromowogłosem armat. Wspomniany ze zgrozą ten bezmiar młodości całego społeczeństwa, które nawet odwagi nie mało pomyśleć o niepodległości. Wszyscy zapatrzeni byli w potęgę ścieraających się sił i wszyscy widzieli przedewszystkiem własną niemoc.

Znalazła się jednak masa garstka ludzi, którzy mieli odwagę stanąć do walki z najpotężniejszym wrogiem i czynem swoim dopominać się wobec sumienia całego świata prawa życia dla wolnego narodu. Był to czyn tak śmiały, tak niespodziewany, że aż njejednemu wydawał się czynem szalonym. Pamiętamy jeszcze wszyscy jak to przeróżne partje odzęgnywały się od tych śmiałości, którzy zbrojni w wiarę i poczucie prawa chcieli porwać cały naród do walki z wrogiem. Kunktatorstwo rodzinne spostrzeżało tylko trudności, lecz nie widziało nic z tego, co jawiło się oczom ducha i siły wiary.

Patrzmy wstecz i nie znajdujemy słów dla określenia tego porywu, który ogarnął młode serca garstki żołnierzy polskich. Nie czekali na żadne mianowania ze strony cesarstwa, ale mianowali się sami obrońcami niepodległości Polski, chwycili za broń i poszli jak „kamie nie rzucane na szaricę”.

Patrzono na nich jak na szkodników sprawy polskiej. Przesmutne doświadczenie niewoli kazali przeciętności naszej wierzyć już tylko w łaskę zaborców i w ich wspaniałomyślność. Oto przez lojalne zachowanie względem wroga może się czegoś dokolaczemy, doprosimy. Niezłoty przekleństw padło pod adresem tych mężnych duchów, jak skwapliwie odzęgnywano się od nich wobec potężnego zaborcy. Mieliśmy różne orientacje, prócz tej jednej orientacji polskiej.

Zbyt blisko stoimy wypadków tej wielkiej wojny, abyśmy mogli oceniać je z należytą obiektywnością, ale już widzimy dzisiaj jasno, że czym były nieśmiertelne Legjony w dzieciach odradzającej się Polski. Dzisiejsza armja polska jest owocem, który rozwinął się wspaniale dokoła jądra legjonowego.

Na początku była tylko wiara i płynący z tej wiary ofiarny czyn. Dzisiaj widzimy jasno, że bez czynu legjonowego sprawa polska nie byłaby znalazła takiego rozwiązania, jakie istotnie znalazła. Z uczuciem głębokiej czci spoglądamy na tych braci naszych, którzy jedyni za wszystkich zdobywali się na twórczy czyn wiary i pospieszyli dać Polsce życie swoje, aby mogła powetować i żyć.

Cześć wielkiemu czynowi i Tym, którzy dla niego życie swoje oddali! Chwała tym żywym żołnierzom, którzy po ciężkich walkach mając się jeszcze ciężkich prac dla tej Ojczyzny, która się woliwość wywalczyli.

Giełda Warszawska w Złotyach.

New-Jork	5.18½
Londyn	23.25
Paryż	0.27.80
Szwajcaria	0.97.75
8% pożycz. zł.	6.60
4% pożycz. prem.	0.67
Bony zł. S. II A.	0.85
Listy Tow. K. Ziem. 4½	29.
Złoty =	1.800.000 mk.

Prawda o Kasach Chorych.

W Nr. 168 „Gońca Kaliskiego“ z dn. 24/8 rb. ukazał się artykuł pod tytułem „Znamienny Głos o Kasach Chorych“ podpisany inicjałem „Z. P.“.

Aby zilustrować, jakimi metodami postępują się niektórzy osobnicy w zwalczaniu Kas Chorych i jaką jest wartość etyczna używanych metod, należy skreślić krótką historję wspomnianego artykułu.

Pan „Z. P.“ występując w obronie pewnego przedsiębiorstwa prywatnego, które jak mnie poinformowano, gwałtem domaga się o Kasę, aby uznano je za przedsiębiorstwo państwowe jako takie zwolniono z obowiązku ubezpieczenia, na takie jednak sztuki akrobacyjne nie pozwala Ustawa z dnia 19.5.1920 roku. Więc Pan „Z. P.“ z tego tytułu jest ogromnie rozżalony na Kasę i reaguje w prasie w ten sposób, iż przepisując dosłownie artykuł z „Kurjewa Warszawskiego“ lub „Ilustr. Kur. Codziennego“, w którym był już przedruk wspomnianego artykułu, opatruje wstępem i zakończeniem umieszczając w „Gońcu Kaliskim“ i oczywiście bez żadnego zastrzeżenia, iż cytuje artykuł z innego pisma.

Jeżeli chodzi o meritum tej „pracy zbiorowej“ to pp. autorzy starają się mówić naiwnym, iż egzystencja Kas Chorych jest przyczyną obecnego przesilenia, że Kasy Chorych rujnują Skarb Państwa itd.

Legenda, z palca wyssana jest, jakoby Kasy Chorych brały milionowe pożyczki ze skarbu Państwa. Kasa Chorych jest instytucją gospodarczo samo wystarczającą i zresztą mierny ułamek budżetu, jaki zajmuje Min. Pr. i O. Sp. w ogólnym budżecie, ale pozwalał nigdy, a tembardziej i obecnie na udzielenie Kasom jakichkolwiek pożyczek.

Natomiast prawdą jest, iż miliardowe kredyty udzielane przez Skarb Państwa różnym gałęziom przemysłu i splacane w stokrotnie zdewaluowanej walucie, poważnie przyczyniły się do zrujnowania gospodarki państwowej.

Kłamstwem jest, iż na lekarzy, felczerów i lekarstwa idzie 10 proc. sumy wpłacanych, a resztę pochłania administracja. Według użytego mi do przedstawienia bilansu Pow. Kasy Chorych w Kaliszu, wynika, że na administrację w pół proc., a reszta to jest 67 proc. na kasa pitał zapasowy — wyrażający się w nakładach inwestycyjnych (narzędzia lekarskie, urządzenia apteczne itd.) oraz w gotówce. Jeszcze wyrażniej przedstawia się pod tym względem sytuacja w Kasie Chorych m. Łodzi, gdzie w roku ubiegłym świadczenia stanowiły 61 proc. dochodów, a 90 proc. wydatków, administracja 7 proc. — dochodów, 11 proc. — wydatków, reszta zaś stanowił kapitał zapasowy (bilans — Kas Chorych „Wiadom.“ Nr. 1 z dnia 2 i 24 r. Prawdziwi patrioci i narzekają iż płacić muszą 6 i pół proc. na Kasy Chorych — płacić przecież tylko 3/5 tego. Nie słyszałem jeszcze protestu ze sfer robotniczych co do płacenia 2/5 składki na Kasę. Nie wiedzą również, iż Polska jest krajem najmniej obciążonym na cele społeczne w stosunku do ościennych państw. Dalej warszawski autor i Kaliski przepisowacz podkreślają z dumą, iż pewne przedsiębiorst. przy 250 robotnikach przed powstaniem Kasy samo leczyło robotników i wydawało aż 40 zł. miesięcznie, obecnie musi płacić 450 zł.

Zbytecznym jest roztrząsać jak wyglądała tego rodzaju pomoc lekarska... za 40 zł. miesięcznie, jaką dawali pp. przemysłowcy w przedsięwzięciach o większej ilości zatrudnionych robotników, a jaką dają obecnie Kasy, doświadczyć kilka przykładów z m. Łodzi, gdzie było najwięcej ambulatorjów fabrycznych, aby uwidocznić różnicę:

- 1) Zjednoczone Zakłady Szajblera i Grohmana w swych ambulatorjach zatrudniały po przednio 3 lekarzy ordynujących 18 godz. tygodniowo. Obecnie Kasa Chor. zatrudnia tam 8 lekarzy ordynujących 174 godz. tygodniowo.
- 2) Fabryka Geyera dawniej miała 1 lekarza ordynującego 12 godz. tygodniowo, obecnie Kasa Chorych zatrudnia 5 lekarzy ordynujących 108 godz. tygodniowo.
- 3) Fabryka Poznańskiego, dawniej ordynowało 2 lekarzy 18 godz. tygodn., obecnie ordynuje 4 lekarzy przez 54 godz. tyg. Wdzewska Manufaktura dawniej ordyn. 2 lekarzy 6 godz. tygodn., obecnie ordynuje 22 lekarzy przez 96 god. tygodn.

Każdy bezstronny człowiek porównać musi, że dawniejsze leczenie nie może być porównane ze stanem dzisiejszym.

Na podstawie arytmetycznej prawdy ustalić można, że opieka lekarska obecnie jest dziesięciokrotnie większą, niż dawniej. Tak więc wygłada w świetle prawdy obciążenie przemysłu

z pomocą dla chorych udzieloną dawniej i obecnie.

„Prawdziwi patrioci“ w obronie swych kieszeni napadają na Ustawę o Kasach Ch. najbrudniejsze kalumnje w rodzaju tych, że „Kasa Chorych“ jest rozsądnikiem bolszewizmu itd. w tym celu, aby w oczach ogółu obywateli zochydzili i podważyli autorytet Instytucji o zdołanie której cały świat pracujący z trudem i znojem walczył przez długie lata.

W. WOJCIECHOWSKI.

KRONIKA.

— Z TOWARZYSTWA MYSLIWSKIEGO.

Zarząd Towarzystwa prawidłowego myślistwa w Kaliszu podaje niniejszem do wiadomości, że w myśl uchwały ogólnego zebrania z dn. 20 bm., polowanie na kuropatwy na terenach Towarzystwa zawieszono zostało do dnia 15 września r. b. 1585

— POWRÓT GARNIZONU KALISKIEGO.

W dniu 20 bm. tj. w środę powrócił do Kalisza garnizon Kaliski. O godzinie 5 pp. wprowadził do miasta generał Wróblewski dow. 25 dywizji piechoty w asystencji ppółk. sztabu Więckowskiego 29 p. Strzel. Kanjowskich ze sztandarem i orkiestrą oraz 25 pap. z orkiestrą

— ŚWIĘTO ŻOŁNIERZA POLSKIEGO.

Zapowiedziane na dzień wczorajszy zebranie z inicjatywy Tow. Wioślarek odbyło się w lokalu Banku Ziemi Kaliskiej pod przewodnictwem pana mec. Karola Wyganowskiego. Na wniosek przedstawiciela Oficerów Rezerwowych upada urządzenie ponownego święta, a jako wyraz hołdujczy dla żołnierza przez miejscowe społeczeństwo wybiera się formę „igrzysk żołnierskich“. Fundusze na propozycję pana Prezydenta Szarrasa, winni się znaleźć w kasach instytucji komunalnych tj. Magistratu m. Kalisza i Powiatu, gdyż te instytucje, reprezentujące ogół społeczności powinny dostarczyć na tak wzniosły cel, jak hołd dla własnych obrońców, fundusze. Zebranie serdecznym aplauzem dziękuje Panu Prezydentowi za tak subtelny gest municypalności miejskiej i powiatowej.

W końcu uchwała się na dzień 8 września r. b. urządzić igrzyska dla żołnierzy garnizonu. W dniu tym zapewne cały nasz gród obecnością. W dniu tym zapewne cały nasz gród obecnością swoją na zabawie zadokumentuje swoją miłość i przywiązanie do naszego żołnierza, który każdej chwili ofjarnie stanie do apelu, gdy pobudka zagra, a Rzeczpospolita wezwie do czynu.

W końcu wybrano komitet pod przewodnictwem p. Generała Wróblewskiego, w skład którego wchodzi panie: Bukowińska, Feliksowa Karśnicka, Koźmińska, Stanisławowa Wyganowska, Zakrzewska, panowie: plk. Adamowicz, dyr. Będkowski, kpt. rez. Falcman, por. rez. Handke Gustaw, Feliks Karśnicki, dr. Pawłowski, plk. Plisowski, ks. kapelan Sobczyński, Starosta Słefański, prezydent Szarras, dyr. Tymentiecki, mjr. Wilczyński, komendant Wilczyński, dyr. Wize, Stanisław Wyganowski.

Następne zebranie Komitetu w piątek dnia 22 bm. o godz. 18 w lokalu Banku Ziemi Kaliskiej, na którym zapewne nikogo więcej nie zabraknie.

— ŚMIERĆ 7 LETNIEGO CHEOPCA.

W dniu 11 sierpnia rb. 7 letni chłopiec Antoni Kozakow, pozostawiony w domu bez żadnej opieki, wyszedł na tor kolejowy, od stacji Pątnów do stacji Konin, położony obok domu i położywszy się na nim — zasnął. W czasie tym przechodził pociąg naładowany węglem. Maszynista Władysław Sidora zauważywszy, że coś na torze leży dawał sygnały, będąc już około 200 mtr. od miejsca groźnego wypadkiem, zauważył iż jest to chłopczyk i usiłował pociąg zatrzymać, lecz nie udało się mu to, gdyż pociąg w tem miejscu szedł z góry i całym pędem wpadł na ciało Kozakowa. Po zatrzymaniu pociągu okazał się straszny widok, gdyż koło pociągu odcieły mu głowę i rękę.

— ŚMIERTELNE PRZEJECHANIE.

W tych dniach grono dzieci idących na naukę religji do kościoła we wsi Gosławice, pow. Konińskiego zabrało się na przejeżdżający wóz, pówożony przez Mieczysława Kimnesa, lat 25 — i jeden z nich — młanowicie Tadeusz Naworski na zakręcie przejazdu przez tor kolejowy, spadł pod tylną koła wozu skutkiem czego odniósł ciężkie uszkodzenia ciała i 2 godzinach

w ciężkich męczarniach życie zakończył. Kimeś pociągnięto do odpowiedzialności sądowej za nieostrożną jazdę.

— KONCERT ORKIESTRY. 29 p. Strzel. Kan.

W dniu 24 bm. w parku miejskim po powrocie orkiestry 29 p. S. K. do Kalisza odbędzie się na cele kult. oświatowe jedyny koncert o godz. 4 pp. — W razie niepogody koncert ten odłożony zostanie do następnej niedzieli. Na koncercie wykonane zostaną najlepsze utwory, niegrane jeszcze w Kaliszu. Jak wiadomo kap. Ksionek dyrektor Orkiestry podczas pobytu swego w Biedusku otrzymał specjalną pochwałę, orkiestra zaś 29 p. Strzel. Kan. uznana została za najlepszą w całym Okręgu. Nie wątpimy, że Kaliszanie licznie przybędą na ten koncert, aby w ten sposób okazać swą sympatię dla rodzimego pułku.

— NADEŚLANE.

Szanowny Panie Redaktorze!

Uprzejmie prosimy o łaskawe umieszczenie w swem poczytnym piśmie poniższych słów kilka, dla właściwego oświetlenia rozmyslnie źle opisanego faktu.

Dowiedzieliśmy się, że Nr. 184 „Gońca Kaliskiego“ z dn. 12 sierpnia rb. pojawiła się w Kronice tego pisma wzmianka p. n. „Dlaczego nie przestrzegają przepisów kąpielowych“. Do wzięty autor, mimo zapewnień, że umieści nasze nazwiska w pełnym brzmieniu dopiero w przyszłości, podał j. nast.: „na podobne wybryki (!!) pozwalają sobie inteligentni żydzi, mian. studenci Hamb. i Szr.“; sądził on, że w tak dużej mieście, jak Kalisz, nikt się nie domyśli, o kim mowa.

Chcąc wyprowadzić z błędu opinię publiczną, podajemy niniejsze sprostowanie:

Nie kąpiemy się „nago“, ale w czarnych, trykotowych spodzienkach, takich samych, w jakich popisywali się w Kaliszu, w 1922 roku lekkoatleci, na t. zw. Igrzyskach Olimp., a między nimi także były współpracownik „Gońca Kal.“ W obrębie samego parku ukazują się stale panowie na kajakach w podobnych strojach, co wcale „Gońca“ nie razi.

Kąpiemy się nie „w pobliżu Parku, lecz w pobliżu mostu kolejowego, na t. zw. Djabelskim Dołku, oddalonym od Parku o przeszło dwa kilometry. Wyznaczony posterunek policyjny informował nas, że powyższemu miejscu kąpać się wolno — wzmianka więc „Gońca“ wydaje się tembardziej nieuzasadnioną.

Wobec obietnicy „piętnowania takich faktów“, prosimy autora wzmianki, by swe umoralniające (!!) obserwacje czynił bliżej prawdy a dalej „mniejszości“.

Na dalsze ewentualne wycieczki tego „pisma“ odpowiadac nie będziemy.

Racz przyjąć, Panie Redaktorze, wyrazy naszego głębokiego poważania!

B. Z. HAMBURGEROWIE
M. SZRAJER.

Kalisz, dn. 14.8 — 24 r.

OGŁOSZENIE.

Magistrat m. Kalisza ogłasza konkurs na urządzenie wewnętrzne sali dla posiedzeń Rady Miejskiej w nowym Ratuszu.

Termin ostateczny dnia 5 września o godz. 12 w poł. Projekty należy opatrzyć znakiem i takowy umieścić również na zapieczętowanej kopercie, w której należy podać nazwisko i adres.

Nagrody będą przyznane dwie: w wysokości: I — 250 zł., II — 150 zł.

Warunki omówić można w Wydziale Budowlanym Magistratu w godzinach biurowych od 12 — 1 ppl.

1586

MAGISTRAT.

BIULETYN

SPOSTRZEŻEN METEOROLOGICZNYCH STACJI „KALISZ“ Państwowej Sieci Meteorologicznej w dniu 21 sierpnia 1924 r. godz. 7-a rano

1) Ciśnienie powietrza	744.3 m.m.
2) Kierunek wiatru	E
3) Siła wiatru	1 m/s
4) Stan nieba	zachm. umiark.
5) Wilgot. bezwzględna	9.4 m.m.
6) Wilgot. względna	94%
7) Temp. powietrza	+11.3
8) Ilość opadów	Niebyło
9) Najwyż. temp.	+20.5
10) Najniż. temp.	+10.6
11) Temp. grunt. na głębokości 50 cm. 1 g. pp.	+1.56

Korzystajcie z szalonego spadku cen!**Materiał na ubranie męskie lub kostjum damski za 9 złotych!****WARSZAWSKA SPÓŁKA MANUFAKTUROWA**

dla rozpowszechnienia nadal swojej firmy, posiadając duże zapasy towarów, ma możność wysłać każdemu czytelnikowi tego pisma, po otrzymaniu listownego zamówienia: 3 metry materiału „ELEGANT”. Jest to materiał wełniany, elegancki, w zupełności nadający się na najmodniejsze ubranie męskie lub kostjum damski, we wszystkich kolorach lub w kratkę i paseczki. **ZA CAŁE 3 METRY 9 ZŁOTYCH.**

Lepszy gatunek „FLORIDA” 14 zł. 50 gr. za 3 metry i gatunek najwyższy „WISŁA” 18 złotych 90 gr. Komplet podszewki do marynarki, spodni i kamizelki 6 zł. wyższy gatunek 9 zł. 50 gr.

Wysyła się po otrzymaniu listu, zadatku nie potrzeba. Płaci się przy odbiorze paczki na pocztę.

!! Niema żadnego ryzyka !!

Jeśli materiał nie podoba się zamawiającemu, to takowy przyjmujemy z powrotem i zwracamy pieniądze.

Listy prosimy adresować: **Do Fabrycznego Składu „Warszawskiej Spółki Manufakturowej” Jasna 18 telefon 243-80.**

Za przesyłkę i opakowanie dolicza się od 1—3 kuponów 2 zł. 50 gr.

UWAGA: Wysyłający należność przy zamówieniu za przesyłkę i opakowanie nie płaci.

1581

DYREKCJA**Szkół Handlowych Męskiej i Żeńskiej**

Towarzystwa Nauczycieli szkół Średnich i Wyższych w Kaliszu

podaje do wiadomości, że zapisy kandydatów-ek, tylko chrześcijan, do **klasy 1-szej** przyjmuje Kancelaria Szkoły, ul. Wrocławska № 16 III piętro, codziennie od godziny 10-ej do 12-ej.

Przy zapisie wymagane są: metryka, świadectwo powtórnego szczepienia ospy i świadectwo szkolne z ukończonych 7-ciu oddziałów Szkoły Powszechnej, lub 3-ch klas gimnazjum ogólnokształcącego.

Kandydaci-ki, którzy ukończyli 6 oddziałów Szkoły Powszechnej mogą być przyjęci do klasy 1-ej na podstawie egzaminu wstępnego, który odbędzie się dn. 1 września o godz. 9 rano. Przy zapisie od kandydatów-ek pobiera się opłatę w sumie 5 złotych.

Dyrektor A. SZNAJDER. 1565

DOM KOMISOWO-HANDLOWY**JAN****GOSZCZYNSKI**

Aleja Józefiny 19 (chwilowo) tel. 233

zakup zboża ziemniaków kapusty zakup

Płaci ceny najwyższe.

Dostawa wszystkich gatunków węgla Dąbrowieckiego i Górnośląskiego. Najlepszego w polsce Wapna murarskiego i rolnego z Chęcín. Nawozów sztucznych. Po cenach bez konkurencji. 1492

Zginał paszport
wydany przez Magistrat m. Błaszki na imię Bajli Rot-hole. 1577

Zginał paszport
wydany przez Magistrat m. Kalisza na imię Rykeli Fryme 1579

Zginał paszport
wydany przez Magistrat m. Kalisza na imię Józefa Fryme, oraz książka wojskowa wydana przez P.K.U. na także samo imię rocz. 1894 i metryka urodzenia. 1578

Z powodu wyjazdu
TANIO SPRZEDAM
sypialkę białą modną (12 obiektów) za 300 zł Wodna 3 m. 4. 1582

BUCHALTER

rutynowany, znający także korespondencję, pisanie na maszynie, przyjmie od zaraz lub 1 września r. b. odpowiednią posadę.

Zgłoszenia do Gazety Kaliskiej pod rutynowany. 1584

Sprzedam fortepian krótki cena przystępna.

Wiadomość. Al. Józefiny 5 Oficyna 1 piętro Mikulski.

Absolwentka konserwatorium lwowskiego
udziela lekcji
gry na fortepianie. Bliższa wiadomość w domu przy ul. Dobrzeckiej l. 2, II p-ro drzwi Nr. 7. 1534

Udzielam lekcji
Francuskiego
Oferty składać pod „Francuskę” w Gaz. Kal. 1296

Lokomobila przewoźna 8 atm. 20 P. S.
Motor ssącogazowy Deutz'a 20 P. S.
Dynamo 110 volt 41 amp.
Tokarnia pociągowa 2 mtr.
Tokarnia czołowa 1500 m/m.
Aparat do spawania
Gater 800 m/m. rozpiętości firmy Blumwe z powodu przeprowadzki tanio sprzeda 1572
Inż. Izbicki, Bydgoszcz ul. Batorego 4.

Wzywam wierzycieli Ch. Zalca zam. w Kaliszu przy ul. Dobrzeckiej № 1 celem wspólnego wystąpienia w kwestji ogłoszenia upadłości tegoż.—Pretensję proszę zgłaszać u Adwokata Piotra Engelcharta, Kalisz Wiejska.

H. L. BRAUNER

Łódź, Przejazdowa 39.

FABRYKA OGRODZEŃ DRUCIANYCH J. SZCZEPIKA

W KALISZU,

ul. Młynarska 9, (obok cmentarza) dom własny wykonuje wszelkie ogrodzenia z najlepszego drutu ocynkowanego jak to: ogrodów, parków, łąk, podwórzy, skwerów, szkółek ogrodniczych, cmentarzy grzebalnych, jak również posiada stale drut kolczasty, skobelki, arfy do węgla i zwiru, materace do łóżek, wycieraczki do nóg, kraty do okien i t. p.

CENY PRZYSTĘPNE.

1281

NAJWIĘKSZY DZIENNIK PROWINCJONALNY NAJPOCZYTNIEJSZE PISMO W WIELKIEM WOJEWÓDZTWIE LUBELSKIM i NA PRZYLEGŁYCH KRESACH

„EXPRESS LUBELSKI”

wydawany w wielkim stołecznym rozmiarze, redagowany żywo i interesująco, mając świetnie zorganizowaną służbę informacyjną

jest w skutek swej pożytności we wszystkich sferach **NAJLEPSZYM MIEJSCEM OGŁOSZEŃ DLA FIRM HANDLOWO-PRZEMYSŁOWYCH.**

Adres wydawnictwa: LUBLIN, „Express Lubelski” ul. Kościuszki № 8, skrzynka pocztowa Nr 17